



# POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Det kongelige justis- og politidepartement  
Postboks 8005 Dep  
0030 OSLO

JUSTISDEPARTEMENTET	
07 NOV 2007	
SAKSNR.:	200705911
AVD/KONT/BEH:	LOV / EO / MHG
DOK.NR.:	118
ARKIVKODE:	

*Deres referanse*  
200705911

*Vår referanse*  
2007/02152-10 008

*Dato*  
01.11.2007

## Høring - forskrift til den nye offentleglova

### 1. Innledning

Vi viser til Justisdepartementets høringsbrev av 04.09.2007 om ovennevnte

Politidirektoratet har forelagt høringen for særorganene og politidistriktene. Vi har innen fristen mottatt svar fra Oslo, Vestfinnmark og Vestfold politidistrikt, Utrykningspolitiet (UP), Kripos, Politiets Utlendingsenhet (PU) og Politiets data- og materieltjeneste (PDMT), hvorav de to sistnevnte uttaler at de ikke har kommentarer til høringen. Høringssvarene fra underliggende instanser er i noen sammenhenger innarbeidet i direktoratets uttalelse. I andre sammenhenger er det henvist direkte til disse. Svarene følger vedlagt i kopi.

Den nye offentleglova er vedtatt og trer i kraft 01.01.2008. Departementet fremlegger utkast til forskrift til den nye loven og foreslår samtidig å oppheve forskriftene gitt i medhold av gjeldende offentlighetslov.

Departementet foreslår videre endringer i enkelte andre forskrifter, blant annet arkivforskriften § 2-6 om føring av journal. Etter ny § 2-6, 1. ledd kan organet fortsatt registrere organinterne dokumenter i journalen så langt organet "finn det tenleg". Dokument som nevnt i offentleglova § 14, 2. ledd, dvs. "dokument eller del av dokument som inneholdt den endelige avgjerda til organet i en sak" og "generelle retningslinjer for saksbehandlingen til organet" skal likevel alltid føres.

Vi vil nedenfor gi våre kommentarer til høringsnotatet og utkastet til ny forskrift. Fremstillingen følger i hovedsak høringsnotatets systematikk.

### 2. Forholdet til rettspleielovene

Den nye offentleglova § 2 viderefører bestemmelsen om at saker som behandles etter rettspleielovene ikke omfattes av offentlighetsloven. Forskriftsutkastets § 3 regner opp hvilke lover som anses som "rettstellslover".

## Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo  
Besøk: Hammersborggata 12  
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96  
E-post: [politidirektoratet@politiet.no](mailto:politidirektoratet@politiet.no)

Org. nr.: 982 531 950 mva  
Bankgiro: 7694.05.02388

På bakgrunn av at politiet ikke er nevnt i unntaket i utkastets § 9, 2. ledd, mener Politidirektoratet at det bør vurderes å anse også politiloven kapittel II Om utførelsen av polititjenesten og II a Regler om fiktiv identitet helt eller delvis som en "rettsstellov". Vi viser til at det også her benyttes tvangsmidler og andre inngrep, og at loven hjemler mye av politiets virksomhet. Vi slutter oss til Oslo politidistrikt når distriktet uttaler at § 9, 2. ledd slik den nå foreligger representerer en uforklarlig, men viktig forskjellsbehandling av informasjon i politiet. Dette vil bli begrunnet nærmere nedenfor under punkt 7.

### 3. Betaling for innsyn

I offentleglova § 8, 2. og 3. ledd er det hjemmel for å gi forskrift om betaling for innsyn, jf også lovens § 30, 1. ledd som utvider retten til kopi. Etter utkastets § 4 kan det tas "ei krone per ark utover hundre og betaling for kostnadene for heile utsendinga". Ifølge høringsnotatet kan man fakturere for krav ned til kr. 20. Det kan ikke kreves betalt for elektronisk ekspedering av dokumentene osv. Høringsbrevet understreker at det nye lovverket vil utløse flere innsynsbegjæringer, men at dette er "ein tilsikta konsekvens av ordninga". Departementet legger videre "til grunn at dei økonomiske og administrative konsekvensane ikkje vil vere større enn at dei kan handterast innafor gjeldende budsjetttrammer".

Denne bestemmelsen er foreslått som en "kan"-regel. Politidirektoratet mener imidlertid at det fremstår som uforholdsmessig ressurskrevende å inndrive slike beløp.

Oslo politidistrikt uttaler illustrerende at:

*"Å håndtere en faktura – intern ekspedering, utsendelse, oppfølging, posteringer osv er i Oslo politidistrikt kostnadsberegnet til kr 2000,-. Å sende ut krav på mindre enn et firesifret beløp er derfor dårlig butikk. Papirkostnadene ved en innsynsbegjæring er derfor uten betydning sammenlignet med de ressurser som medgår til å håndtere en innsynsbegjæring, og å skulle ivareta et pengekrav på toppen vil være kontraproduktivt."*

Det fremgår for øvrig av høringsnotatet at innsyn kan nektes "der det er klart grunnlag for å tro at innsynskravet er fremsatt for å sjikanere organet", men departementet vil ikke gi egne regler om dette. Politidirektoratet mener, i likhet med Vestfold politidistrikt, at adgangen til å nekte innsyn når innsynskravet er sjikanøst motivert, bør reguleres i forskriften. Vi viser til at en slik bestemmelse vil ivareta hensynet til likebehandling, objektivitet og forutberegnelighet på en bedre måte enn hvis avslaget skal begrunnes i ulovfestet forvaltningspraksis.

### 4. Tilgjengeliggjøring av journaler på Internett

#### 4.1 Generelt

I forarbeidene til offentleglova (Ot.prp. nr. 102 2004-2005, se s 93) uttales følgende:

*"Etter departementets sitt syn bør alle departementa og dei fleste direktorat og større statlege etatar ha plikt til å gjere den offentlege elektroniske journalen allment tilgjengeleg. [...] For små organ*

*kan det likevel bli administrativt krevjande å gjere administrative journaler tilgjengeleg på Internett. For andre organ kan det vere andre særlege omsyn som tilseier at journalane ikekje bør gjerast tilgjengelege på denne måten.”*

Etter offentleglova § 10 kan det gis forskrift om at organ som fører elektronisk journal, skal gjøre denne allment tilgjengelig på Internett, og om hvordan dette skal gjøres. I dag er det bare pressen som har tilgang til en slik tjeneste. Det følger av utkastet til offentlegforskrifta at Politidirektoratet skal gjøre sin journal tilgjengelig på Internett, jf § 6 bokstav b ”alle dei statlege direktorata”. Etter forskriften § 7 kan videre organ som er omfattet av offentleglova gjøre dokumenter tilgjengelig for allmennheten på Internett.

Departementet fremhever at etter hvert som man vinner erfaring kan det bli aktuelt å utvide ordningen ytterligere. Departementet ber om høringsinstansenes syn på om ordningen med offentliggjøring av journal skal gjøres gjeldende for andre statlige organer enn de som er nevnt i utkastet til forskriften, og om det for eksempel bør gjøres unntak for organ som har under et visst antall tilsatte eller lignende.

Politidirektoratet vil understreke at en slik plikt ikke bør utvides til å omfatte politidistrikt og særorgan. Dette vil vi begrunne nærmere nedenfor. For øvrig viser vi til uttalelsen fra Kripos og Oslo politidistrikt.

Spørsmålet som reises i forarbeidene om det foreligger andre ”særlege omsyn” som tilsier unntak for enkelte organ som ellers vil være omfattet av forslaget, er ikke drøftet i høringsnotatet. Politidirektoratet mener at det foreligger ”særlege omsyn” som tilsier at direktoratets journal ikke bør gjøres tilgjengelig for allmennheten på Internett.

De ”særlege omsyn” er etter direktoratets oppfatning i hovedsak knyttet til to forhold:

1. Publikums tillit – Publikum skal kunne henvende seg til politiet uten å bli utsatt for nasjonal titting i personlige forhold;
2. Kriminalitetsbekjempelsen – det er viktig å unngå at kriminelle får tilgang til opplysninger som kan lette gjennomføringen av straffbare handlinger.

Disse forholdene må også ses i sammenheng med risikoen for spredning og sammenkobling av opplysninger på Internett.

## **4.2 Hensynet til publikums tillit**

Politiet er en stor offentlig etat som behandler en omfattende mengde sensitiv informasjon og publikums tillit er en avgjørende forutsetning for at etaten skal kunne realisere de mål som er nevnt i politiloven § 1, 2. ledd.

Oslo politidistrikt uttalte dekkende i høringsuttalelse av 19.02.2004 til den nye offentleglova:

*”Utredningen synes ofte å ha dokumentstrømmen ut av organet, eller mellom organer/ etater i fokus. Det pekes – utvilsomt med rette – på at innsyn i det offentliges oppgaveløsning er viktig for demokratisk kontroll og medbestemmelse. For å tilrettelegge for dette, foreslås bl.a. plikt til å legge elektronisk journal ut på internett. De eksempler som nevnes dreier seg vanligvis om departement*

og direktorater. For politiets del er det slik at det mottas svært mange brev fra personer som har noe på hjertet av svært forskjellig karakter. I motsetning til forvaltningen selv er våre "brevskrivere" ofte ikke klar over at de i utgangspunktet risikerer å få spredt innholdet av sine betroelser til hvem som helst. Det er ikke slik at private synspunkter og beretninger fyller vilkårene for å bli unntatt for offentlighet. For Oslo politidistriktets del kan det bli et dilemma mellom åpenhet og transparens på den ene siden, og ønske om å la privatpersoner kunne henvende seg til politiet i en viss form for fortrolighet. For disse vil det informerte alternativ være at man lot være å kontakte forvaltningen. Vi vil komme tilbake til dette, men vil allerede nå understreke at vi ikke ser bort fra at langt de fleste medlemmer av publikum vil finne det vesentlig mer interessant å lete i journalen til Oslo politidistrikt enn journalene til for eksempel Justervesenet eller Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet, og at grunnen til dette ikke er å finne i hensynet til offentlighetsprinsippets kjerneområde; demokrati- og kontrollhensyn.

Mange av våre innvendinger eller betenkeligheter med det foreliggende forslag er ikke så mye erfaringer med den lov man har, som stort sett har medført uproblematisk innsynsbegjæring fra pressen som er underlagt ansvarlighet og normer som "vær varsom"-plakaten, men er knyttet til usikkerhet over at elektronisk tilgang til journaler for langt større grupper uten slike rammer, inviteres til innsyn uten nødvendigvis noen aktverdig interesse utover nysgjerrighet."

Videre påpeker distriktet med rette at forvaltningsorganet politiet har

"et stort grensesnitt mot ikke-profesjonelle parter. Deres brev og ulike ærend vil i utgangspunktet omfattes av offentlighetsplikten, og deres navn m.v. vil, i den grad de inkluderes i journalteksten, legges ut på nettet og være søkbare i de ulike søkemotorene som finnes tilgjengelig. Oslo politidistrikt mener det er grunnlag for å hevde at svært mange av de brev politiet får – og svarene som sendes – ikke vil omfattes av noen unntaksregel, men at det likevel vil være slik at avsenderen og de personer han evt. omfatter i sin korrespondanse, vil finne en slik offentliggjøring svært ubehagelig. For å motvirke dette kan politiet unnta så mye som overhodet mulig fra offentlighet, lage journaltekstene lite informative, eller informere publikum om konsekvensene ved å henvende seg til politiet. Ingen av disse alternativene er ønskelige – den demokratiske kontroll blir mindre, journalene atskillig mindre hensiktsmessige, og selvsagt ønsker politiet at publikum kan henvende seg trygt til politiet når de ønsker dette."

Disse synspunktene har tilsvarende relevans for Politidirektoratet, som også har en omfattende korrespondanse med publikum. For øvrig viser vi til våre synspunkter nedenfor under punkt 4.4.

### 4.3 Kriminalitetsbekjempelsen

Det er viktig at kriminelle (fra politiet) ikke gis tilgang til opplysninger som vanskeliggjør politiets arbeid med kriminalitetsbekjempelse og etterforskning av organisert kriminalitet. Sammenstilling av opplysninger fra Politidirektoratets journaler vil kunne gi kriminelle nettverk og andre et bilde av hvordan de skal unndra seg straffeforfølgning. Utgående dokumenter vil vi til en viss grad kunne utforme slik at ikke viktig informasjon fremgår i opplysninger tilgjengelig via Internett. En slik kontroll vil ikke i like stor grad kunne være tilstede for dokumenter som kommer inn til Politidirektoratet. Disse dokumentene håndteres i første rekke av personalet på arkivet som vanskelig vil kunne vurdere hvorvidt

en tilsynelatende uskyldig dokumenttittel røper sensitiv informasjon sett i sammenheng med andre dokumenter. Eksempelvis nevnes her brev fra teletilbyder til Politidirektoratet med tittel "Oversendelse av avtale om bistand til politi/påtalemyndighet", hvor kun tittel og avsender vil gi kriminelle informasjon om hvilken teletilbyder politiet har avtale med ifm kommunikasjonskontroll m.v. Dokumenter som i seg selv kan virke uskyldige kan sett i sammenheng og over tid gi et godt bilde av politiets metoder, eksempelvis tekniske spesifikasjoner, tilrettelegging for kommunikasjonskontroll m.v.

#### 4.4 Risiko for spredning og sammenkobling av opplysninger på Internett

Som påpekt i høringsnotatet vil offentliggjøring av journaler på Internett medføre at risikoen for spredning av opplysninger og sammenkobling med andre opplysninger blir større enn når journalen bare er tilgjengelig på papir, og ordningen reiser dermed problemstillinger i forhold til personvernet. Departementet påpeker at dette kan løses ved å avgrense søkefunksjonaliteten, for eksempel slik at man etter en viss tid ikke vil kunne få treff ved søk på personnavn. Et annet alternativ er å avgrense innholdet i journalene slik at visse typer personopplysninger aldri blir en del av journalen, evt. kan en se for seg en kombinasjon av disse løsningene.

Departementet foreslår å forskriftsfeste at nærmere bestemte opplysninger ikke skal med i journalen, jf utkastets § 6, 3, ledd og § 7, 2. ledd. Oppregningen i § 7, 2. ledd omfatter blant annet personnummer. Departementet har i utkastet ikke foreslått å avgrense i hvilken grad det skal være mulig å søke på personnavn, og ber om innspill fra høringsinstansene på dette.

Politidirektoratet støtter forslaget om at personnummer ikke skal fremkomme verken i journal eller dokumenter på Internett. Dette ikke bare av personvern hensyn, men ikke minst for å forebygge såkalte identitetstyverier.

Personnummer er imidlertid i mange tilfeller ikke nødvendig for å identifisere en person. Ofte vil opplysninger om navn, adresse og fødselsdato være tilstrekkelig for identifisering. Lovgiver synes å ha lagt dette til grunn i ekomforskriften § 6-3. Post- og teletilsynet har således i brev av 29.09.2004 til tilbyderne av offentlig mobiltelefonitjeneste lagt til grunn at plikten til å registrere opplysninger som muliggjør entydig identifisering etter § 6-3 er oppfylt ved sluttbrukers navn, fødselsdato og adresse. For politiets etterforskning av alvorlige straffesaker kan bruk av kommunikasjonskontroll og trafikkdata være av avgjørende betydning for oppklaring av saken. Identifisering av mobiltelefonbrukerne kan være viktig i etterforskningssammenheng. Det er derfor avgjørende at opplysninger som etter ekomforskriften regnes som sikker identifisering for opprettelse av abonnement/kontantkort, ikke er lett tilgjengelig på Internett.

Det vernet av personlig informasjon som er foreslått i offentlegforskrifta § 7 ivaretar etter Politidirektoratets vurdering ikke i tilstrekkelig grad direktoratets eller politiets behov. De foreslåtte tiltak, kombinert med krav om at man ikke skal kunne søke via eksterne søkemotorer, kan muligens i noen grad begrense nasjonal "titting" og nysgjerrighet, men det vil ikke motvirke innsyn fra kriminelle miljøer. Når informasjon først er lagt ut på Internett, må man legge til grunn at det ikke er mulig å fjerne den igjen. Spredning skjer videre raskt,

eksempelvis til ulike servere i utlandet, og ved nedlastning på private PC-er og lokale lagrings-medier m.v. Så lenge personnavn fremgår, er ikke fødselsnummer eller personnummer nødvendig for gjenfinning ved bruk av dagens avanserte søkeverktøy.

Oslo politidistrikt uttaler i samme retning at:

*”Etter vår oppfatning går ikke vernet av personlig informasjon oppregnet i forslaget § 7 langt nok. Oslo politidistrikt er av den mening at personnavn, fødselsdato og personnummer bør utelates helt fra de opplysninger som blir offentliggjort i offentlig journal og som det evt blir gitt innsyn i og gjort tilgjengelig på internett. Dette gjelder også i avsender/mottaker-feltet. Det er slike opplysninger som gjør at man kan sammenstille data fra forskjellige kilder og knytte det til en enkelt person. Dette vil gjelde uansett om journal gjøres tilgjengelig via internett eller ikke.”*

Også UP påpeker at det kan være behov for å

*”avgrense søkerfunksjonaliteten, eventuelt fjerne personnavn når de offentlige journalene blir elektronisk tilgjengelige. Særlig for ansatte i politiet vil det være svært uheldig om kriminelle grupper systematisk kan kunne bygge personprofiler på ansatte i politiet. Antagelig er ikke alle ansatte i politiet like utsatte, men hvor grensen går bør utredes nærmere.”*

Politidirektoratet er også av personvern hensyn generelt kritisk til en mulig adgang til å søke direkte på personnavn, og derigjennom raskt få oversikt over enkelte personers kontakter med det offentlige. Vi finner at den enkelte bruker må sikres en viss grad av konfidensialitet i sin omgang med det offentlige selv om dokumentene saken omhandler i seg selv ikke unntas. Selv om et dokument er unntatt offentlighet vil det av den offentlige journal kunne fremgå at en person har skrevet eller mottatt et brev som kan gi grunnlag til spekulasjoner fra de som undersøker. Dette kan for eksempel være tilfellet i ansettelsessaker der enkeltpersoner, virksomheter og andre offentlige organer, med noen få tastetrykk, kan få oversikt over alle stillinger en bestemt navngitt person antas å ha søkt på den siste tiden. Likeledes kan dette, også på andre felt enn i ansettelsessaker, åpne for at adgangen til å søke direkte på personnavn medfører misbruk der formålet kun er å få innsyn i enkelte personers privatliv.

Politidirektoratet ber på bakgrunn av dette departementet vurdere å ta inn også personnavn, fødselsdato og adresse i § 7, 2. ledd.

Departementet tar i høringsnotatet opp spørsmålet om det bør være mulig å søke på innholdet i de elektroniske journalene ved hjelp av eksterne søkemotorer, for eksempel Google, AltaVista eller Kvasir, eller om en ikke skal kunne få treff på innholdet i journalene uten først å gå vegen om portalen. Departementet uttaler at dette må ses i sammenheng med spørsmålet om søkesperre på personnavn, og vil se resultatet av høringen før det konkluderes på dette.

Politidirektoratet kan ikke se at behovet for at journalene skal være søkbare via alminnelige søkemotorer er så stort at det vil oppveie de ulemper en slik ordning vil ha. Vi er imidlertid enig i at dette må ses i sammenheng med spørsmålet om eventuell søkesperre på navn. En slik kobling vil medføre at enhver kan få kunnskap om både tidligere og aktuell

korrespondanse navngitte personer har med det offentlige, selv i de tilfeller der en ikke aktivt har søkt om slik kunnskap. Politidirektoratet finner det betenkelig dersom det åpnes for slike tilstander.

Oslo politidistrikt uttaler sammenfallende at

*”ved bestemt søking på personnavn i den hensikt å finne et telefonnummer eller mailadresse for å kontakte vedkommende i anledning oversettertjenester, resulterte dette i treff som avslørte at vedkommende hadde søkt stillinger i en annen del av landet, hadde klager i byggesaker osv – fra offentlige journaler. Det er vanskelig å se at viktige demokratiske hensyn tilsier at vi enkelt kan sope sammen irrelevant men sikkert interessant informasjon om hverandre. Dette hensynet vil ikke ha tilsvarende vekt dersom personnavn og andre identifiserende opplysninger alltid fjernes fra journalene. Det er likevel vanskelig å se at dette skal være ordningen etter forslaget § 7.”*

## 5. Tilgjengeliggjøring av dokumenter på Internett - § 7

Offentleglova § 10, 3. ledd slår fast at et organ kan gjøre dokumenter som ikke er underlagt lovbestemt taushetsplikt tilgjengelig på Internett. Dette innebærer ingen endring i forhold til gjeldende rett. Samtidig er det gitt hjemmel til å gi nærmere bestemmelser i forskrift om at visse personopplysninger eller dokumenter ikke skal gjøres tilgjengelig på denne måten.

Ifølge utkastets § 7, 1. ledd kan organ som er omfattet av offentliglova gjøre dokumenter tilgjengelig for allmennheten på Internett, med de begrensninger som følger av § 7, 2. ledd.

Når det gjelder utkastets § 7, 2. ledd viser vi til våre merknader ovenfor under punkt 4.

Politidirektoratet er positiv til at enkelte dokumenter som etter sin art ”klart er offentlige” og som organet vet vil bli mye etterspurt fra allmennheten legges ut på Internett. På den måte unngår en også arbeidet med å behandle innsynsbegjæringer i slike saker. Etter vår mening bør det også vurderes å tas inn i bestemmelsen en frist for hvor lenge fulltekst skal ligge tilgjengelig for allmennheten, jf også vår høringsuttalelse av 14.05.2004 til NOU 2003: 30 Ny offentlighetslov.

Vi slutter oss samtidig til Oslo politidistrikt når distriktet med rette påpeker at:

*”En slik løsning vil ytterligere forsterke behovet for plassering av ansvar internt i organisasjonen. Dersom dokumenter som inneholder sensitive opplysninger legges ut på Internett, kan konsekvensene bli meget store. En slik løsning vil helt klart kreve mer ressurser hos den enhet som får ansvaret for oppdatering av fillager/ database. Det er også slik at selv om opplysninger som er undergitt taushetsplikten ikke skal offentliggjøres, er det mye informasjon som er sensitiv men likevel ikke undergitt taushetsplikten, og som avsender ikke ville ønsket skulle offentligjøres. Mange som henvender seg til politiet vil være helt uten viten om at deres brev vil kunne bli gjort tilgjengelig for mange, og hadde de visst det, ville de avstått fra å kontakte oss.”*

Det fremgår av utkastets § 7, 3. ledd at organ som legger dokument tilgjengelig for allmennheten på Internett, skal opplyse hvilke kriterier som ligger til grunn for utvalget av

dokumenter. Bakgrunnen for dette er å motvirke at allmennheten får et feilaktig inntrykk av at det ikke finnes andre dokument hos organet enn de som er tilgjengelig på Internett.

Politidirektoratet er enig i dette. For øvrig viser vi her til uttalelsen fra Vestfinmark politidistrikt.

## 6. Bestemmelser i dagens forskriftsregulering som ikke videreføres

Oslo politidistrikt påpekte i høringsuttalelse av 19.04.2004 til offentleglova at:

*”Den nåværende lov har også en slik forskriftsadgang, og i forskrift er en lang rekke dokumenter unntatt fra offentlighet. I foreliggende utredning er det i liten grad drøftet hva som fortsatt bør være unntatt i forskrifts form, men det pekes på at dette må vurderes ved et evt. forskriftsarbeid. For politiets del er det viktig å peke på at det er særlig to områder hvor det er særlig relevant å kunne unnta fra offentlighet: Nåværende nr. 8 og 12 til punkt V i offentlighetsforskriften, som gjelder henholdsvis ”saksdokumenter, journaler og registre i fremmedsaker og statsborgersaker”, samt dokumenter vedr. ”offentlige anskaffelser”. Den første bestemmelsen gjør det mulig å unnta journaler og dokumenter mv i DUF, som er utlendingsmyndighetenes register i utlendingssaker, og det andre gjør det mulig å unnta dokumenter som viser spesifikasjonene til eksempelvis spesialkjøretøy eller annet politioperativt utstyr.”*

Forskrift av 14.02.1986 nr 351 (offentlighetsforskriften) punkt V nr 8 og 12 er ikke foreslått videreført i ny forskrift. Det er ikke gitt noen nærmere begrunnelse for dette i høringsnotatet.

Politidirektoratet legger til grunn at politiet uansett kan unnta slike opplysninger etter bestemmelsene om politiets taushetsplikt. Vi ber departementet vurdere å videreføre disse bestemmelsene i offentlegforskrifta.

## 7. Regler om unntak fra innsynsretten

Dagens offentlighetsforskrift har unntaksregler for innsyn i journaler og dokument, eksempelvis for Overvåkingstjenestens journaler og dokumenter (alle). Etter offentleglovas § 27 kan det fastsettes i forskrift at det kan gjøres unntak for alle dokumentene på et saksområde dersom unntak skal gjøres for hoveddelen av dokumentene. Slik forskriftsbestemmelse krever imidlertid tungtveiende grunner. Departementet har derfor i offentlegforskriftas § 9 foreslått at det kun kan gjøres unntak for dokumenter og journalinnførsler som gjelder enkeltsaker hos Etterretningstjenesten og Politiets sikkerhetstjeneste.

Det fremgår av forslaget § 9, 2. ledd at det er adgang til å gjøre unntak fra innsyn i saker som ”gjeld enkeltsaker” hos etterretningstjenesten og politiets sikkerhetstjeneste, samt i saker fra ”meklingsnemda for arbeidstakaropppanningar”.

Politidirektoratet slutter seg til Oslo politidistrikt når distriktet uttaler at:

*”Det er vanskelig å se at disse etatene/organene skal ha behov for en slik særbestemmelse for unntak, mens ingen andre har det. Etter vår oppfatning bør i det minste politienhetene ha en felles tilknytning – ikke minst fordi det ”vanlige” politiet også utveksler informasjon med for eksempel PST ”i enkeltsaker” på en regelmessig basis. Det er ikke begrunnet i høringsbrevet hvorfor man*



*anser at PST står i en særstilling, ikke minst fordi de i langt større grad enn politiet kan bruke sikkerhetsloven og beskyttelsesinstruks mv for å unnta sine dokumenter. Det er grunn til å minne om at mens politiets etterforskning reguleres av en "rettsstellov", nemlig straffeprosessloven, vil vår forebyggende og etterrettende virksomhet ikke reguleres der, men av politiloven, som altså ikke er noen "rettsstellov". Også politiets analysevirksomhet vil kunne frembringe informasjon som på noen tidspunkt vil kunne være svært sensitiv, og kanskje vel så samfunns viktig som "arbeidstakaroppfinningar" og informasjon i gjeldsordningsaker, som er foreslått som medregnet som en "rettsstellov"."*

Vi viser her til vårt forslag til endring av utkastets § 3 ovenfor under punkt 2.

Med hilsen  
  
Vidar Refvik  
ass. politidirektør

  
Steinar Tälge  
seksjonssjef

Vedlegg: 7

Saksbehandler:  
Gunnvor Hovde  
Tlf: 23364226